

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Gens
Propria

Nr. 90

Februari 2018-01

Afdeling Kennemerland

De redacteur aan het woord	3
Programma voor 2018	4
Voorouder spreekuur.....	6
Verslag lezing 22 november 2017.....	7
Verslag nieuwjaars bijeenkomst van 10 januari 2018	10
De ondergang van De tien Gebroeders.....	16
Jubilarissen	21
Wetens(w)aardigheden.....	21
Mijn ervaring met het VeleHanden-project.....	23

Voorpagina; Koltjalk de Tromp

Gaarne ontvangen wij uw kopij zo
spoedig mogelijk doch uiterlijk op

1 april 2018

Het redactieadres van Gens Propria is
Kostverlorenstraat 109^a 2042PE Zandvoort.

E-mail: I.j.d.jong@casema.nl

De redacteur aan het woord

De winter is voor bij, zonder dat hij ooit begonnen is, maar is er dan helemaal niets gebeurd ? Neen, er is zelfs veel gebeurd.

De NGV heeft een nieuw logo dat we ook op de voorpagina van Gens Propria hebben afgebeeld.

Er is nog veel meer gebeurd er is een nieuwe web site van de vereniging en daar wordt nog veel aan gewerkt. Niet alle functies en gegevens zijn geactiveerd, en het is natuurlijk een nieuwe uitdaging om er mee om te leren gaan.

Dat leren er mee omgaan is van groot belang er is veel ja zelfs zeer veel digitaal te vinden.

Waar niet veel gebeurd is, is in de organisatie van de afdeling de voorzitter is zoals lang van de voren bekend gemaakt opgestapt, maar is de afdeling tot heden niet gelukt om een nieuwe voorzitter en/of bestuurslid te vinden met het gevolg dat de oude voorzitter tijdelijk als waarnemer de afdeling zal moeten leiden samen met de andere bestuursleden.

Leendert de Jong

Programma voor 2018

Voor de komende tijd hebben we weer een aantal interessante onderwerpen geselecteerd welke stuk voor stuk van belang kunnen zijn voor uw genealogie.

28 februari woensdag

Op 28 februari 2018 zal Marca Bultink een presentatie geven over de bloembollencultuur, die in bijna twee eeuwen veel sporen heeft nagelaten in de Zuid-Hollandse Duin- en Bollenstreek.

Ondernemende families veranderden duinen en bossen in een bloeiend cultuurlandschap. Zij gaven het landschap zowel een economische als toeristische functie.

Bloembollenkwekers en -handelaren bouwden bollenschuren en exportbedrijven, maar ook villa's en woonhuizen, veilinggebouwen en ander bollenerfgoed, dat karakteristiek is voor de Bollenstreek.

Wie waren deze mensen en welke ontwikkelingen in de bollenteelt, techniek en handel hebben hun handelen bepaald? Dat wordt duidelijk in portretten van vijf bollenfamilies: Veldhuizen van Zanten, Van Reisen, Zandbergen, Driehuizen en Van Haaster.

Aan de hand van deze families geeft Marca Bultink een indruk van 'de mens in het bollenvak', het verband tussen het landschap en het gebouwde erfgoed in de Bollenstreek en de sociaal-economische ontwikkeling van het gebied.

De lezing is gebaseerd op het boek 'De Bollenstreek, Landschap en erfgoed van de bloembollencultuur', waarvan Marca Bultink een van de auteurs en tevens eindredacteur is.

28 maart woensdag

De avond belooft een bijzondere te worden een voordracht door Jan van Hosteyn eindredacteur van het televisie programma "verborgen verleden". De keuze van de hoofdpersoon, het onderzoek en een presentatie van een uitzending die nog moet komen, komen aan de orde.

18 april woensdag

In verband met de landelijk vergadering van 21 april is de vaste 4^e woensdag van de maand veranderd in de 3^e woensdag.

De bijeenkomst begint om 19.30h met de voorjaarsledenvergadering en om 20.00h volgt een lezing van Paul Tjeertes met als onderwerp “De Nederlandse schutterij door de eeuwen heen”.

23 mei woensdag

Voordracht door Annemieke van der Vegt.

Zij deed de ontdekking dat haar achternaamgever afkomstig was van de Westkust van Afrika.

Ze besloot niet alleen zijn vergeten levensverhaal te achterhalen maar ook de naam die zijn ouders hem gegeven hadden, vandaar dat haar onderzoek de naam kreeg:

Hoe heette Christiaan?”

Hoe kwam zij tot deze ontdekking? Hoe zag het leven eruit van Christiaan van der Vegt (1743-1825) nadat hij als kind vanaf de Kust van Guinee meegenomen werd naar Nederland, domestiek was aan het Stadhoudelijk Hof en gegeven is aan de burgemeester van Weesp?

Aan het eind van zijn leven was hij in armoede vervallen en reisde hij langs kermissen om zichzelf tentoon te stellen om zo zijn geld te verdienen voor hem en zijn gezin.

Het onderzoek bracht haar niet alleen in archieven in Nederland, ook reisde zij langs de kust van Ghana op zoek naar de gebeurtenissen daar rond 1740.

Ondertussen weet ze hoe hij eruit zag, welke muziek hij speelde, heeft ze brieven van hem en verscheidene notariële akten die inzicht geven in zijn levensverhaal.

Annemieke gebruikt alle nieuwe mogelijkheden zoals bijvoorbeeld DNA testen om onderzoek te doen en zal behalve haar zoektocht en vele vondsten, deze ook laten zien.

Via haar blog www.hoeheettechristiaan.nl en de facebookpagina www.facebook.com/christiaanvandervegt houdt

Gens Propria

ze de volgers op de hoogte van de nieuwe ontwikkelingen en vondsten.

De bijeenkomsten vinden plaats in Jeugdcentrum De Schakel, hoek Schoterweg/Pijnboomstraat in Haarlem-Noord (de ingang is aan de Pijnboomstraat 17).

Iedereen is van harte welkom. Dat geldt ook voor niet-leden. Op het naastgelegen parkeerterrein kan vrij worden geparkeerd.

Voorouder spreekuur.

Voor het eerste half jaar 2018 zijn de volgende dagen gepland:

- 6 feb. dinsdag en 17 feb. zaterdag
- 6 maart dinsdag en 17 maart zaterdag
- 3 april dinsdag en 21 april zaterdag
- 1 mei dinsdag en 19 mei zaterdag
- 5 juni dinsdag en 16 juni zaterdag

VOOROUDER
spreekuur

De Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) afdeling Kennemerland organiseert in samenwerking met het Noord-Hollands Archief twee keer per maand een vooroudersspreekuur. Vrijwilligers van de NGV bieden dan gratis hulp bij:

- Het doen van archiefonderzoek
- Het opstarten van stamboomonderzoek
- Het op gang brengen van vastgelopen onderzoek
- Zoeken op internet

Wanneer
Elke eerste dinsdag en derde zaterdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur.

Locatie
Noord-Hollands Archief, Jansstraat 40, Haarlem.

noord-hollands archief

In principe is het van 10.00h tot 12.00h, maar in het algemeen zijn wij tot 15.00h aanwezig. Het vooroudersspreekuur vindt plaats in het Noord-Hollands Archief, Jansstraat 40, Haarlem en wordt georganiseerd samen met het Noord-Hollands Archief.

Het vooroudersspreekuur wordt soms druk bezocht maar het komt ook voor dat er slechts een enkeling is.

Wij merken haast dagelijks dat er velen interesse hebben in genealogie of anders, gezegd men wil meer weten: waar kom ik vandaan.

Het vooroudersspreekuur blijkt een goed middel te zijn om niet alleen de mogelijkheden voor het zoeken naar gegevens aan te geven maar ook te tonen wat de PC met internet ons allemaal kan bieden.

Verslag lezing 22 november 2017

“voor 1700 drogen de bronnen niet op” door Dennis Verhoef.

Spreker maakt deel uit van een werkgroep van ca. 10 personen die onderzoek doet voor de reeks Utrechtse Parentelen vóór 1650. Sinds 2010 zijn er nu zes delen verschenen. Het zevende deel komt deze zomer uit.

Een parenteel is een overzicht van alle mannelijke en vrouwelijke nakomelingen van een echtpaar. Startpunt is een echtpaar in 1500 waarvan de kinderen, kleinkinderen etc. worden ondergezocht. Dit stopt in 1650. Veel mensen komen met hun kwartierstaat tot 1650. Dan kan er mogelijk aansluiting gevonden worden bij de Utrechtse Parentelen. In de zes boeken zijn bij elkaar 4.000 gezinnen gepubliceerd. De vijf meest voorkomende familienamen in Utrecht zijn: Van Schaik, Van Oosterom, Van Dijk, Van Rooijen en Van Rossum. De serie wordt uitgegeven door de vereniging Ons Voorgeslacht, waarvan de leden de boeken gratis krijgen.

Het waarom van de Utrechtse Parentelen

- veel “kwartierjagers” vinden zo aansluiting
- om mensen te stimuleren en te leren zelf onderzoek te doen vóór 1650
- samenwerking: de onderzoekers vinden het leuk om samen te werken en helpen elkaar
- het is een platform voor omvangrijke publicaties; de parentelen zijn lijvige artikelen
- om twee genealogen in het zonnetje te zetten; de eerste vier delen zijn een liber amicorum voor Marcel Kemp en de tweede vier voor Nico Plomp

Bronnen vóór 1650

De meest geraadpleegde bronnen zijn het rechterlijk en het notarieel archief. Hierin kunnen verschillende akten worden gevonden, zoals: huwelijkse voorwaarden, testamenten, voogdijsstellingen, akten van seclusie (uitsluiting van de weeskamer inzake voogdij), boedelbeschrijvingen, boedelscheidingen, koop-, huur-

Gens Propria

en andere overeenkomsten, hypotheeken, schuldbekentenissen, attestaties (verklaringen), procuraties etc. Deze bronnen zijn bij de meeste mensen wel bekend.

Er zijn echter ook minder vanzelfsprekende bronnen voor onderzoek vóór 1650. Deze staan niet op internet. Je moet ervoor naar Het Utrechts Archief.

Momberkamer Utrecht

Dit betreft de voogdij over kinderen van wie een van de ouders is overleden. Hierop is een index gemaakt van 1600-1800. Familieleden werden naar de momberkamer geroepen om de voogdij op zich te nemen. Maar soms waren ze niet in de gelegenheid. Hierdoor kunnen familierelaties duidelijk worden. Kennis van oud schrift is noodzakelijk om de teksten te kunnen lezen.

Hof van Utrecht: procesdossiers (inv.nr. 252)

Dit gaat vaak over kwesties tussen twee partijen. Soms betreft het erfenissen, soms de herkomst van en de aanspraak op land, openbare verkopen, boedels. De boedelinventaris werd minutieus vastgelegd. Onderdelen van de boedel werden vaak door familieleden opgekocht. Te zien is wie er veel terugkomen om te kopen en wie er belang bij heeft dat het bezit in de familie blijft.

Hof van Utrecht: criminele sententiën (inv.nr. 99)

Deze geven een beeld van hoe mensen in het alledaagse leven met elkaar omgingen. Een voorbeeld: Zweder Stevensz van Rossum had in september 1554 de familie van beide zijden uitgenodigd op zijn bruiloft en zocht zijn zwager Gerrit Hermansz op, om hem te vragen of zijn natuurlijke zoon Jan 'de bruyt wilde helpen beschencken'. Gerrit zelf zat te drinken ten huize van Aert Claesz in Schonouwen en weigerde aan dit verzoek te voldoen. Sterker nog: hij voegt de aanstaande bruidegom weinig fraais over diens bruid toe en zegt: 'Ghy zyt aen een cruepel ende manck geslachte gehilickt ende ghy hebt een leelick wyff genomen'. Daarop repliceert Zweder, ook niet mals: 'Ick ben met myn houwelick wel te vreden ende ic en sal (of God wilt) met myn wyff alsoe nyet leven als ghy met u wyff

mijn suster gedaen hebt, die ghy uyt uwen huysse wech gejaecht hebt'. Gerrit Hermansz en Cornelis Aertsz vallen Zweder vervolgens aan door hem te slaan met een 'pyckstock', gemaakt van een snijders elle waarmee kleermakers of snijders 'langs den lande gaen om over de graften te springen'. En zo gebeurt het dat Zweder Gerrit dodelijk treft bij de poging zichzelf tegen het geweld van twee man te verweren.

Bestuur: lijfrenteregisters

Het oudst bewaard gebleven register dateert van 1468. Ouders kochten vaak lijfrentes voor hun kinderen. Hieruit valt af te leiden wanneer zij zijn overleden. Daar kun je dan andere zaken aan relateren.

Kapittels en kloosters (zegels)

Kerken en kloosters hadden in de Middeleeuwen veel land dat verpacht werd. Hiervan bestaan registers van verpachting. Vaak was er sprake van erfpacht die overging van vader op zoon. In de archieven van de kerken bevinden zich verpachtingsovereenkomsten en charters met zegels. Breuktekens op de zegels, bijvoorbeeld een roosje, worden overgenomen door de oudste zoon. Andere zoons hebben vaak een ander teken.

Aanknopingspunten vóór 1700

Identificatie van personen door vernoemingsgebruiken. Kinderen worden vaak pas vernoemd als de grootouders overleden zijn. Maar ook naamgeving van de hak op de tak komt veel voor. Bijvoorbeeld: Jan Dircksz van Schayck de bakker alias Jan de With kan voorkomen als: Jan Dircksz, Jan van Schayck, Jan die backer, Jan de With. Een homoniem is één naam waar twee personen achter zitten met dezelfde naam. Wie moet je dan hebben? Andere identificaties zijn: functies en beroepen, handtekeningen en merken, zegels.

Het gereedschap van de genealoog
Om hypothesen te kunnen genereren, is gereedschap handig. Gereedschap is in dit verband 'dataverrijking'. Dit gereedschap kan zijn:

Gens Propria

1. De vernoeming van kinderen vergelijken. Als voorbeeld wordt een schema getoond hoe je in de 17e eeuw het huwelijk van een Cornelis met een Haasje 50 jaar terug vindt. De huwelijken voor het gerecht Utrecht zijn vanaf 1585 terug te vinden.
2. Het gebruik van onroerend goed. Onroerend goed werd vaak in de familie doorgegeven. In de provincie Utrecht bestaan registers van Oudschildgeld van 1536 en 1600. Oudschildgeld is een grondbelasting die ingevoerd werd door keizer Karel V. Door de registers uit verschillende jaren met elkaar te vergelijken kunnen familierelaties duidelijk worden.
Ad van Oosterom heeft alle stukjes grond van kerken en kapittels in de provincie Utrecht op de kaart gezet en een overzicht gemaakt van wie het land pachtten. Hieruit blijkt dat broers en zwagers hun land vaak vlakbij elkaar hadden.
3. Bezit van onroerend goed wordt vastgelegd. Voorbeeld: transporten en plechten voor het gerecht van de stad Utrecht.

Marijke Lambermont

Verslag nieuwjaars bijeenkomst van 10 januari 2018 **De zilverenspeld.**

De zilveren NGV speld is door het hoofdbestuurslid Jaap van Zweeden uitgereikt aan ons afdelingslid Hanneke Blaas wegens grote verdienste. Wat Hanneke heeft gedaan en nog steeds doet is uniek vele leden zijn bezig met het digitaliseren van allerlei familie documenten welke in Bunnik gelegen zijn. Wat heeft Hanneke gedaan; Van 2002 tot heden:

Vrijwilligster Noord Hollands archief in Haarlem. Na een cursus oud-schrift in 2002 als vrijwilliger geïndiceerd: Krijgsraad, vrederechter (1811-1839) en Criminele rechtbank. De laatste jaren controlewerk en ook indiceren.

Van 2002 tot 2013:

Digitaliseren van diverse NGV-collecties met biografische documentatie. Toegang op verzameling familiedocumenten, bidprentjes en diverse kleine verzamelingen in Docula.

Van 2013 tot heden:

Indexeren van gescande documenten. In september 2017 bereikt ze het aantal van 200.000 geïndexeerde namen. Daarmee heeft ze van alle deelnemers de meeste namen geïndexeerd. De eerstvolgende heeft 100.000 namen geïndexeerd.

Van 2014 tot heden:

Verbeteren van de procedure voor het indexeren.
Meewerken aan de handleiding en de instructies. Zelfstandig verbetervoorstellen inbrengen.

De laatste telling van 10 januari 2018 laat zien dat zij de 230.000ste naam van gescande documenten heeft geïndexeerd.

Wij vertrouwen er op dat we nog vele jaren van haar inspanningen mogen gebruik maken.

Marianne Kwant vertelde de stuk familie geschiedenis van haar grootmoeder. Mijn oma Catharina Willems van de Pieterman-Fenenga, Catrien, kwam van Schiermonnikoog. Alle Fenenga's in Nederland komen oorspronkelijk van Schier maar op het eiland woont er nog slechts een enkeling, verre verwanten van mijn oma. De laatste rechtstreekse familie is een achterneef

Gens Propria

van mij. Catriens vader Willem Fenenga was slager, achter het huis was behalve de wc ook een slachthok. Ik heb nog een mooie tekening van mijn overgrootvader met het blik waarin hij het vlees rondbrengt.

Melle Fenenga 24 sep 1741- Circa 1809 <i>X 4nov 1764</i>	Willem Ritsema 28 sep 1738 – Voor 28 nov 1785 <i>x 31 mei 1762</i>	Tjeerd Kooiker 28 apr 1754 – 5mei 1816 <i>x</i>	Harmen Klontje 2 mei 1749 <i>X 15 jan 1777</i>	Wouter van Laar 15 feb 1755 – 11 apr 1794 <i>x 22 mei 1781</i>	Wobke Donnema 3 dec 1752 – 20 feb 1827 <i>x 16 dec 1779</i>	Popke Karst 24 feb 1760 – 14 jan 1827 <i>x 14 jan 1791</i>	Jacob Wiebes 5 dec 1764 – ca 1809 <i>x 30 dec 1791</i>
Betje kuiper 6 mei 1736 1810	Aafke Draayer 30 aug 1739 – Voor 1797	Seeske Bakker Ca 1754 19 mei 1826	Bregje Willems 15 jun 1753	Pietje Huizinga Ca 1757 – 15-apr 1818	Geertruida Klaasen 9 nov 1761 - 18 mrt 1829	Anke Koster 10 apr 1764 – 8-mei-1834	Geertje Visser 19 mrt 1769 – 21 jun 1850
Jan Fenega 20 okt 1765 – 14-10-1808 <i>X 6 dec 1789</i>	Janneke Ritsema 13 apr 1767 - voor 1797	Bauke Bakker 12 dec 1784 – 20 feb 1860 <i>X voor 1826</i>	Matje Klontje 19 jan 1788 – 27 jun 1866	Johannes van Laar 4 jan 1786 – 6 jan 1843 <i>X 30 mei 1822</i>	Aaltje Wobkes Donnema 4 sep 1795	Gerrit Karst 22 mrt 1793 – 13 jan 1834 <i>X 4 jan 1819</i>	Swaantje Visser 6 mrt 1793 – 18 mei 1880
Melle Fenenga 16 dec 1791 – 4 dec 1877 <i>X 4 april 1842</i>		Seeske Bakker Ca 4 mrt 1816 – 5 jan 1891		Klaas van Laar 25 mei 1830 – 14 feb 1883 <i>X 1 jul 1855</i>		Anke Karst 1 sep 1826 – 1 feb 1889	
Willem Fenenga 6 sep 1850 -9 mrt 1918				Aukje van Laar 4 feb 1869 -1 feb 1922 <i>X 8 sep 1881</i>			
Catharina Fenenga 31 aug 1901-15 mei 1990							

Helaas zie je hier niet of ik op hem lijk maar gelukkig hebben we het militie-register: 1.60m, rond gezicht, spitse neus, blond haar, blauwe ogen, kleine mond, kin ordinair, geen merkbare tekenen. Vrijgesteld ivm broederdienst, in 1870 toch tot de dienst aangewezen. Zeemilitie. Gepasporteerd (=eervol ontslag) 9 mei 1874.

Van haar moeder Aukje is helaas geen portret bekend. Jammer want ik denk dat ik op haar lijk, zoals ik op mijn vader, tante en oma lijk. Aukje was baker en vroedvrouw. Lopend ging ze over het hele eiland, soms naar afgelegen boerderijen. Ze deed ook de was voor anderen en legde gestorven mensen af. Ze bezorgde brood op het eiland voor de bakker. Op een keer belandde ze in de sloot en kon ze dit niet meer. De dochters moesten het overnemen.

Het gezin woonde in een klein huisje aan de Reeweg, vlakbij het bekende hotel v.dr. Werff. Ze kregen 13 kinderen waarvan de 1e 2 jong zijn gestorven. Sommige kinderen zijn nooit van het eiland afgeweest. Melle en Klaas, de oudste en de jongste haalden met paard en wagen het vuilnis op. Catharina hielp haar moeder met het rondbrengen van het brood voor de bakker op het eiland. 's Morgens vroeg liepen ze naar veraf gelegen boerderijen met het brood.

Soms werd geroepen "Baktebol is nog niet gaar" en moesten ze wachten maar dan werden de boeren ongeduldig. Ook heeft ze na de lagere school in het Badhotel gewerkt dat in 1925 geheel weg is gespoeld

In 1919, op haar 18de, ging ze met haar zus Martha (Matje) naar IJmuiden omdat haar broer Johannes daar bij het loodswezen werkte en er werk was. Ze ging in dienst op het Sluisplein, vermoedelijk bij de directeur van het havenbedrijf, als dienstmeisje voor dag en nacht. Ze verdiende er f15 per maand. Eind januari 1922 kregen ze een telegram dat Catriens moeder stervende was en ze dringend moesten komen. Ze had de Spaanse griep, er heerste een epidemie op het eiland. De Spaanse griep trok als een storm over de wereld. Van 1918 tot 1922 stierven er wereldwijd 15 a 20 miljoen mensen aan deze ziekte. Hals over kop vertrokken Jo, Matje en Catrien naar Schier. Het was echter een zeer strenge winter en de Waddenzee was dichtgevroren. Ze konden niet naar het eiland en mochten bij particulieren overnachten. Toen ze de volgende dag alsnog aankwamen was Aukje al overleden. Haar

Gens Propria

breiwerkje lag nog op tafel net als het karafje waarin elke zaterdag voor 10 cent 2 maatjes brandewijn werd gehaald. Via een zus van haar moeder gingen Katrien en Matje in 1923 naar Amsterdam omdat daar meer verdiend werd. Volgens het dienstboderegister van Amsterdam werkte ze op de Linneuskade 5hs. Dit was bij de familie Smalhout voor f20 per maand. Smalhout was scheepvaartinspecteur. Katrien werkte in de keuken en Matje voor het huishouden.

Ze hadden 1 avond per week en 1 x per 2 weken een zondag vrij. Op hun vrije avond gingen ze op bezoek bij tante Zwaantje. Om 22.00 moesten ze weer thuis zijn. Eén keer mochten ze naar Artis en ook vonden ze een keer f2,50 onder het bord.

In IJmuiden had Catrien Cor van de Pieterman ontmoet. Hij was timmerman, ondernemend en sportief. Hij worstelde bij de Velsense worstelclub Hercules en voetbalde bij VSV. Catrien raakte zwanger van Cor maar ze mochten niet trouwen van zijn moeder omdat Catrien niet rooms was. Uiteindelijk trouwden ze toch nog met toestemming van Cors ouders op 1 november 1923 op Schier. Catrien was toen 7 maanden zwanger.

Toen ze vertrok bij de familie Smalhout kreeg ze van de familie lakens en voorraadpotten als huwelijkskado. Ze gingen in IJmuiden inwonen op de Stationsweg (later Noostraat). Op 20 december werd hun zoon, mijn vader, Herman geboren. In het begin van hun huwelijk was er veel armoede. Als er 's winters geen werk was ontvingen ze 5 gulden van de steun en iets van de kerk. Cor had een hekel aan de nonnen en ging daarom niet meer naar de kerk. Hij ging liever voetballen en was rond 1930 een goede voetballer en tevens aanvoerder van het 1e elftal van VSV. Volgens het Haarlems dagblad (HD) was het een sympathieke vent die vaak als een rots in de branding, uitstekend spel liet zien en in schitterende conditie was.

In 1932 eindigt zijn actieve voetbalcarrière wegens pleuritis of natte plekken op de longen. Hij werd opgenomen in sanatorium Dekkerswald in Groesbeek. Later zat hij nog lang in het bestuur van VSV.

Ze kregen nog 2 zoons en 1 dochter en Catrien zorgde voor het huishouden.

Een enkele keer gingen ze naar Schiermonnikoog met enkele van de kinderen. Voor de oorlog was dit een lange reis.

In hotel de Beurs in Dokkum werd overnacht omdat de boot maar 1x per dag ging. Om aan de wal te komen moest je overstappen in een roeiboot.

Hoewel ik mijn oma 35 jaar heb gekend heb ik geen van bovenstaande verhalen van haarzelf. In die tijd was ik nog helemaal met onze familiegeschiedenis bezig. Zij vertelde vele verhalen aan mijn tante Tiny die nu 82 jaar is en een ijzersterk geheugen heeft. Laat ook uw familiegeschiedenis niet verloren gaan, hoor die oude tantes uit en schrijf alles op. Misschien zit er ook iets leuks tussen voor de Gens Propria of de volgende nieuwjaarsbijeenkomst.

Marianne Kwant

Gea Martin verrastte ons met de presentatie van een video van de onderduik gebeurtenissen uit de 2^e oorlog waarin zij in GensPropria nr. 89 een uitvoerig verslag had gedaan.

Gens Propria

Als afsluiting van de avond vertelde Johan Kuijman een zeer informatief verhaal over de belevenissen van de Tjalk “De tien gebroeders”

De ondergang van De tien Gebroeders

Mijn overgrootmoeder, de moeder van de moeder van mijn moeder was Anna Lammerdina Visser – Hofkamp (Groningen 1830 – 1917).

In haar jeugd heeft zij iets vreselijks meegemaakt. Bij een scheepsongeluk zouden vier van haar broers omgekomen zijn. Ik heb geprobeerd dit verhaal te reconstrueren.

Daarover heb ik al eens eerder een artikel gepubliceerd in Gens Propria 58 (november 2009). Dit verhaal blijkt niet helemaal juist.

De heer Peter Borst geeft een betere versie.

Daarom heb ik het onderzoek voortgezet.

Het schip De Tien Gebroeders

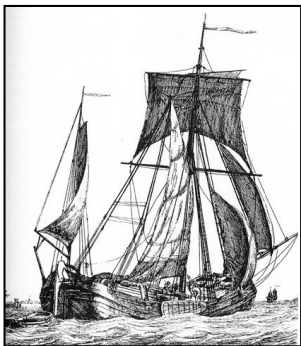
Zij had een oom Joannes Hofkamp, die schipper-eigenaar was van de koftjalk Tien Gebroeders. Dat schip heette zo omdat hij tien broers had, die volwassen geworden zijn. Verder waren er een paar broertjes jong overleden en ook enkele zusjes.

Een koftjalk is, zoals alle tjalken een platbodem met zwaarden.

De meeste tjalken zijn gebouwd voor binnenwateren, maar dit type heeft hogere boorden en is geschikt voor de kustvaart.

Er moeten er honderden van zijn geweest.

Het was in 1843 in Hoogezand gebouwd .

Dit plaatje geeft een indruk hoe het schip er uit kan hebben gezien. Er is geen tekening of foto van.

De Tien Gebroeders was van hout en had een bemanning van vier koppen: de kapitein, de stuurman, een matroos en een scheepsjongen. Dit blijkt uit monsterrol 1846-23 (Delfzijl), aanwezig in het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen.

Scheepstijdingen

Ik was benieuwd naar de reizen die met De Tien Gebroeders zijn gemaakt. Een scheepsjournaal is er niet meer. In de kranten stond vroeger, tot ver na de Tweede Wereldoorlog, een rubriek Scheepstijdingen. Daarin werd vermeld welke schepen in een haven waren aangekomen of er uit vertrokken waren. Ook strandingen werden vermeld. Al deze meldingen werden gemeld aan Lloyd's in Londen die deze informatie ook weer ter beschikking van de kranten stelde. Er was geen radio of telefoon; al deze berichten werden per brief rondgezonden.

Om te kijken of er een patroon was te ontdekken in de reizen van Johannes Hofkamp, heb ik in gedigitaliseerde kranten gezocht naar scheepstijdingen over de Tien Gebroeders. Dit was niet al te moeilijk omdat het een unieke naam is.

In de eerste plaats Nederlandse kranten (www.delpher.nl/nl/kranten), waaronder Groninger Courant, Leeuwarder Courant, Nieuwe Rotterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad en in Engelse kranten (www.britishnewspaperarchive.co.uk) Newcastle Journal en Newcastle Guardian.

Ik heb drie jaar doorzocht; vanaf september 1847 tot november 1850. Er waren wel enkele hiaten, maar ik kon toch een vrijwel volledig beeld van zijn reizen opbouwen. Het geeft een idee over de afstanden die met een dergelijk klein schip konden worden afgelegd en over de tijd die daar mee gemoeid was. Het was een zeilschip, dus men was erg afhankelijk van het weer en de wind.

De reizen van de Tien Gebroeders 1847-1850

Inleiding

De reizen van Joannes Hofkamp strekken zich in deze periode uit van de Franse Atlantische kust (Nantes) tot aan de Oostzee (Stettin, nu Pools en Memel=Klaipeda in Litouwen). Ook maakt hij nog een reis naar Bergen in Noorwegen. Doch de meeste reizen gaan naar de Engelse Oostkust: Hull, Newcastle upon Tyne en Stockton on Tees. De oversteek van Texel naar deze

Gens Propria

havens duurt 4-7 dagen. Voor de reis naar Memel heeft hij twee en een halve week nodig.

Des winters wordt er niet gevaren; ik denk dat het schip dan ook in onderhoud is.

Zo ligt hij van 3 januari 1848 tot 24 maart 1848 in Nantes; van half december 1848 tot begin februari 1849 in Hull en van eind oktober 1849 tot begin april 1850 in Groningen.

De laatste reis die ik in de kranten heb gevonden is die van Kampen naar Stockton.

Kampen – Stockton

Joannes Hofkamp vertrekt weer van Texel op 16 september en komt op 19 september in Stockton aan.

Dan is er een hiaat in de kranten berichten. Heeft hij weer een retourreis naar Nederland gemaakt? Of heeft hij geen lading kunnen krijgen aan de Oost-Engelse kust en is hij eind oktober leeg naar Groningen gevaren voor de winterstop?

Dat antwoord heb ik niet kunnen vinden.

De schipbreuk

Uit een bericht in de Groninger Courant van 12 november 1850 blijkt dat er in de nacht van 8 op 9 november er een verschrikkelijke noordwester storm heeft gewoed, waarbij een gedeelte van de stad Groningen overstromd werd.

Het Reitdiep was toen nog de open verbinding van Groningen met de zee. Het Eemskanaal was nog niet gegraven. Pas in 1877 werden bij Zoutkamp sluizen gebouwd. Bij noordwester storm kon het water dus tot in de stad worden opgestuwd.

Overall langs de Nederlandse kust zijn toen schepen gestrand.

Twee weken later verscheen in de Groninger Courant van 26 november 1850 het volgende bericht:

NORDEN, 20 Nov. (Van de heeren *Störbömer* en *Lubinns*, Lloyds Agenten.) Den 12den dezer is aan het Norderbeij strand aangespoeld een groen naambord, lang $3\frac{1}{2}$ voet, breed $5\frac{1}{2}$ duim, waarop met gele, 3° duim groote latijnsche letters; »TIEN GEBROEDERS.«

Het schip is met alle opvarenden vergaan. Van meer resten wordt geen melding gemaakt, ook niet van aangespoelde lichamen.

de waddenkust

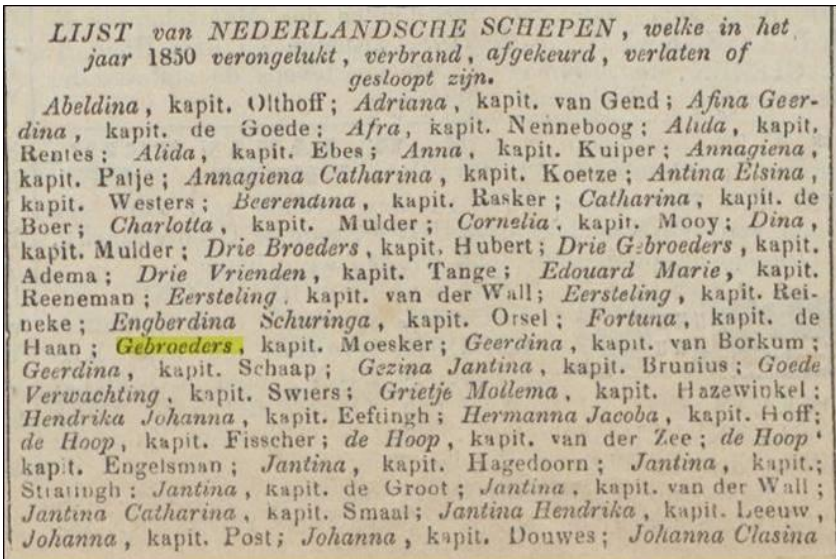
Gens Propria

Ik vermoed dat Johannes heeft getracht het Friese Gat tussen Ameland en Schiermonnikoog binnen te komen, of wellicht de Wester Eems. Je ziet hoeveel geulen en platen er in dit gebied liggen en begrijpt wel dat dit fout kon gaan.

In januari 1851 wordt in de Groninger Courant een lijst gepubliceerd van 69 ! schepen die in het voorgaande jaar uit de vaart genomen zijn of verloren zijn gegaan.

De Tien Gebroeders wordt daarin genoemd.

Geen van de opvarenden heeft deze schipbreuk overleefd.

In de Burgerlijke Stand van Groningen en Hoogezand heb ik geen overlijdensakte van Johannes Hofkamp gevonden. Hij was wel getrouwd en wel op 15 maart 1846 met zijn nicht Annigje Schut, geboren op 25 maart 1810 in Hoogezand. Bij hun huwelijk was hij 39 jaar oud en zij was 35 jaar oud. Zij hadden geen kinderen. Ook van haar heb ik geen enkele latere vermelding in Burgerlijke Stand of Bevolkingsregister van Groningen of Hoogezand kunnen vinden. Ik neem aan dat zij

ook aan boord van het schip geleefd heeft en ook daarmee ten onder is gegaan.

De familie had er kennelijk geen belang bij om een officiële doodsverklaring aan te vragen bij de Rechtbank. Dat kostte natuurlijk geld en kennelijk was er niets te verdelen.

Besluit

Alleen de herinnering aan het schip de Tien Gebroeders en zijn vierkoppige, eigenlijk vijfkoppige bemanning bleef bewaard.

Mijn overgrootmoeder, Anna Lammerdina Visser - Hofkamp vertelde er rond 1900 over aan mijn grootvader, die het verhaal 30 jaar later noteerde.

Hiermee eindigt mijn zoektocht naar de ondergang van de Tien Gebroeders; het verhaal is voor een belangrijk deel juist overgeleverd: er waren tien broers, er is een schip Tien Gebroeders geweest, de bemanning bestond uit vier man, maar bevat ook onjuistheden: de tien broers waren niet de broers van mijn overgrootmoeder, maar haar ooms; van de vier bemanningsleden heette er slechts één Hofkamp.

Dat zij haar ooms als haar broers beschouwde is wel te verklaren: haar moeder overleed toen zij nog maar drie maanden oud was en zij werd toen opgenomen in het gezin van haar grootvader, die voor de tweede maal getrouwd was.

De jongste zoon van haar grootvader was jonger dan zij.

Johan Kuijman

Jubilarissen

Dit jaar hebben wij 2 leden mogen feliciteren met het 40 jaar lidmaatschap, dit zijn;

Mw. C.A. Pouw, Schokker 56, 1991 XR Velsersbroek

Dhr. W.G.M. Kok, Linschotenstraat 27 zw, 2012 VD Haarlem

Wetens(w)aardigheden

Hoe kom ik aan recente genealogische gegevens?

Waar in het verleden veelvuldig archiefbezoek en -onderzoek ter plaatse nodig was om genealogische en geschiedenis georiënteerde informatie te bemachtigen, is het geleidelijk aan

Gens Propria

mogelijk geworden heel veel akten online in te zien en ook op te slaan op de eigen computer.

Echter deze informatie is natuurlijk niet erg recent. Voor de Persoonskaarten en Persoonslijsten die bij het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) zijn op te vragen na het overlijden van de persoon in kwestie moet redelijk wat informatie verstrekt worden bij de aanvraag.

Vaak staat er wel informatie over de kinderen op de Persoonskaarten en Persoonslijsten van de kinderen informatie van de overledene, maar die is per definitie niet altijd compleet. Om nu toch aan recente informatie van in leven zijnde personen te verkrijgen, gebruikte ik vroeger Hyves. Ik zocht naar naamgenoten en benaderde ze via een chat-bericht. Ook voegde ik ze toe als vriend. Hyves is ter ziele. Het had bovendien een beperkt bereik.

Nu is er facebook !!!

Véél meer personen zijn op Facebook te vinden. Ik volgde eerst een soortgelijke werkwijze als bij Hyves. Dat leverde niet voldoende informatie op. Toen heeft een naamgenoot samen met mij een pagina "Ik heet Heurter" ingericht. Hierop is enige genealogische informatie geplaatst van de familie "Heurter" in Nederland. Ook dit leverde verder maar weinig nieuwe informatie op. Wel 60 "vind-ik-leuks" en 63 "volgers". Dat is maar een klein deel van de mensen met de achternaam "Heurter" in Nederland.

De volgende stap was om een besloten groep "Reünie Familie Heurter" in het leven te roepen, en iedereen met de naam "Heurter" uit te nodigen om lid te worden van die pagina. Dat werkte! De nieuwsgierigheid van een besloten groep deed velen besluiten om lid te worden. Ook veel aanvragen kwamen binnen, die natuurlijk wel eerst op echtheid gecontroleerd worden voordat ze geaccepteerd worden. Ook nogal wat naamdragers en (verre) familieleden in het buitenland deden een aanvraag.

Door te zoeken in de informatie en vrienden in de Facebookpagina van naamdragers "Heurter" kunnen mijn

genealogische gegevens met de huidige generaties uitgebreid worden. Leuke bijkomstigheden zijn dat trotse ouders vaak direct foto's van de boreling plaatsen met de leeftijd in dagen en (soms uren) erbij. Prima info.

Ook melden mensen vaak hun verdriet in verband met het overlijden van een relatie. Die plaats ik direct in een bestandje om die Persoonslijst een 2-tal jaren later bij het CBG op te vragen.

Verder krijg ik van bijna iedereen een Facebook melding van de verjaardag, ook prima informatie om de genealogische gegevens in mijn database bij te werken en te controleren.

L.P. Heurter

Mijn ervaring met het VeleHanden-project

Ruim 12 jaar geleden ben ik begonnen met de Van Rhoon-stamboom. Verschillende factoren hebben er toe geleid dat dit onderzoek al zo'n acht jaar stil ligt.

Eind december ging ik met pensioen met onder meer het voornemen tot een herstart.

Maar, mijn moeder was een Thoolen. En ik besloot eerst daar eens in te duiken. Met gebruik van uitsluitend het internet lukte het me om in korte tijd 8 generaties terug te gaan (tot ca. 1750). Via de vrouwelijke lijn van mijn moeder kom ik dan al snel in Duitsland, België en Frankrijk.

Alhoewel in de familie gezegd werd dat de Thoolens 'echte Zeeuwen' waren, heb ik dat nog niet vastgesteld.

Tot 1750 zaten ze allemaal in Kennemerland. Veel zijn dan warmoezier of bloemkweker/bloemist rondom Heemstede.

Omdat ik veelvuldig gebruik maakte van digitale bronnen als www.wiewaswie.nl, www.openarch.nl, zoekakten.nl en online-begraafplaatsen.nl besloot ik iets terug te doen.

Op 30 mei 2017 heb ik me aangemeld voor het VeleHanden-project. Binnen dat project ben ik vanaf 23 juni voor het NH-A bezig gegaan met het digitaliseren van het bevolkingsregister van gemeenten in Kennemerland en Amstel- en Meerlanden.

Gens Propria

Het is interessant, maar nauwgezet werk. Je weet dat wat jij invoert straks de index vormt waar andere genealogen over enige tijd gebruik van maken.

In de eerste 4 maanden heb ik diverse boeken gedigitaliseerd. Daaronder ook een zogenaamd dienstbodeboek.

Dat was even afzien; ik denk zo'n 60 pagina's met elk 40 regels, volgeschreven met overwegend niet-verwante personen die zich in de regio vestigden. En veel regels zijn dan ook nog doorgehaald, omdat de betreffende persoon ook weer vertrok of was overleden.

Op 31 oktober ben ik er voorlopig even mee gestopt en schreef dit artikeltje.

Ik stopte, niet omdat ik het niet leuk meer vond, maar omdat ik er min of meer aan verslaafd was geraakt.

Er zit namelijk een prachtig statistieken-tabblad waarin je eigen verrichtingen worden bijgehouden.

Maar, onder de knop 'bekijk projectpagina' zit óók zo'n tabblad. Daar kwam ik na een tijdje achter.

En daarop worden de (3) Top invoerders – deze week, (3) Top invoerders – vorige week en (10) Top invoerders – aller tijden weergegeven.

Toen ik zag dat ik zowel in 'deze week', als in 'vorige week' stond vermeld, was ik verkocht. Nu wilde ik ook in de 'Top 10'. Maar dat viel nog niet mee. Er waren invoerders die kennelijk al vanaf het begin meededen.

Aanvankelijk wilde ik stoppen bij 1000 scans, of bij 1111 of 1234. Het werden er (eind oktober) uiteindelijk 1734, toen ik mijn voorlopig laatste boek door was.

En ik stond in de top-10, op de 6e plaats;-)

Maar nu even niet meer, was het idee. Er waren nog zo'n 240 actieve invoerders; een kwart daarvan heeft nog slechts een handvol scans ingevoerd. Die zijn kennelijk niet 'verslaafd' geraakt.

Ik heb het precies één week volgehouden om NIETS te doen aan het project.

In november toch weer 155 scans, december 472 en op januari staat de teller al weer op 296, en het totaal op 2657.

Inmiddels (18/1/2018) zijn er 374 invoerders en is 50% van de in totaal 71.970 scans in het project 'dubbel ingevoerd'.

Hieronder de projectinformatie die door/voor het Noord-Hollands Archief op de VeleHanden-site is geplaatst.

Wat zijn bevolkingsregisters?

De bevolkingsregisters van verschillende gemeenten in Zuid-Kennemerland geven de namen prijs van de bewoners van weleer. De beroepen schetsen een beeld van de talrijke rangen en standen – van dienstbode tot notaris, van loonwerker tot kleine zelfstandige.

Gemeenten in Kennemerland en Amstel- en Meerlanden
Het betreft hier de bevolkingsregisters van de gemeenten Bennebroek, Berkenrode, Beverwijk, Haarlem, Haarlemmerliede, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Houtrijk en Polanen, Schoten, Spaarndam, Spaarnwoude, Uithoorn, Velsen, Wijk aan Zee en Duin, Zandvoort en Zuid-Schalkwijk. De registers dateren uit de 19e en begin 20ste eeuw.

Gegevens in de bevolkingsregisters

Na de invoering van de Burgerlijke Stand in 1811 ontstond bij de overheid al snel de behoefte om in iedere gemeente ook het verloop van de bevolking bij te houden in de zogenaamde Bevolkingsregisters. Deze registers bevatten gegevens van onder andere de hoofdbewoner, zijn vrouw, kinderen, inwonend huispersoneel, eventueel inwonende familieleden en andere bewoners.

Binnen dit project worden door vrijwilligers per persoon de volgende gegevens genoteerd:

- Achternaam
- Tussenvoegsel
- Voornamen
- Geboortedatum
- Geboorteplaats

Gens Propria

- Beroep
Online publicatie

De ingevoerde gegevens uit de bevolkingsregisters worden samen met de scans toegevoegd aan de volgende websites: www.wiewaswie.nl, www.noord-hollandsarchief.nl en www.archieven.nl en zijn via Open Data ook beschikbaar voor andere ontwikkelaars.

Pim van Rhoon

Bestuur afdeling Kennemerland

waarnemend: **Leendert de Jong**
voorzitter
redacteur
Kostverlorenstraat 109a
2042 PE Zandvoort
Telefoon 023-5 71 31 13
l.j.d.jong@casema.nl

Secretaris: **Pim van Rhoon**
Norholm 62
2133 HL Hoofddorp
Telefoon 06-39 69 6010
w.rhoon@outlook.com

Penningmeester: **Henk Timmers**
Van den Vondellaan 7
1985 BA Driehuis
Telefoon 0255-76 90 26
henk@henktimmers.nl

Lid **Marianne Kwant-van de Pieterman**
Westbroekerweg 67
1991 LX Velsbroek
Telefoon 06-44 15 66 18
kwant.marianne@gmail.com

Lid **Gea Martijn**
Wijk aan Zeeërweg 184
1972 NW Ijmuiden
Telefoon 0255-51 46 14
marti518@planet.nl

Lid **Peter Perger**
Wijk aan Zeeërweg 184
1972 NW Ijmuiden
Telefoon 0255-51 46 14
peter.perger@planet.nl

Website

Webmaster: Kees Heemskerk
Adres: <http://kennemerland.ngv.nl>

Mutaties lidmaatschap

Postadres: NGV
Bezoekadres:
Kosterijland 3,
3981 AJ, Bunnik.
Postbus 50,
3980 CB, Bunnik.
Te.: 085-105199.
www.ngv.nl

Helpdesk computergebruik Kennemerland

Onderstaand treft u de namen aan van degenen die bereid zijn u, voor zover mogelijk, de helpende hand te bieden. Als u met een van deze leden telefonisch contact opneemt, verzoeken wij u vriendelijk dit tussen 19.00 en 21.00 uur te doen, omdat de meesten van hen een gezin en/of een werkkring hebben.

GensData Pro
www.gensdatapro.nl

ProGen
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42

Aldfaer
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42

HazaData
www.hazagebruikers.nl

Computerproblemen
Kees Heemskerk 023 - 527 47 42
Willem van Warmerdam 023 - 538 19 97

Gens Propria

Redactie: Leendert de Jong
Johan Kuijman
Peter Perger
Marianne Kwant

Redactieadres: Leendert de Jong
Kostverlorenstraat 109a
2042 PE Zandvoort
l.j.d.jong@casema.nl

De redactie stelt zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van ondertekende bijdragen.

Overname van de gepubliceerde artikelen is toegestaan mits dit geschiedt onder volledige bronvermelding.

Door aanlevering van kopij verleent de auteur automatisch toestemming voor (her)publicatie – al dan niet in digitale vorm – van het aangeboden artikel door de redactie van Gens Propria. De auteur doet daarbij tevens afstand van elke mogelijke auteursrechtelijke vergoeding met betrekking tot de ingezonden kopij.

NGV afdeling Kennemerland
Kostverlorenstraat 109a
2042 PE Zandvoort